

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. XCIII. De Instantia judiciali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

Conf. Arg. 1. conf. 2. n. 138. & dolus præsumitur in eo, qui consuetum quid agit. Perez. C. de cursu publ. num. 9.

III.

Insolita non veniunt in dispositiones, l. si merces. 25. §. vis major. 6. ff. locat. fac. l. fistulas. 78. §. frumenta. 3. ibique gl. ff. de contr. empr. Bald. in l. à procuratore. Cod. mandat. Zas. in parat. ff. si quis caut. in jud. fist. n. 9. Ex his enim quæ præter morem sunt fraudem argui, ex l. quæ sub conditione, 85. ff. de condit. instit. colligit Oldend. class. 1. act. 2. vid. Cravett. conf. 477. n. 6. vol. 5. Ex insolito actu dolum præsumi scripserunt Aym. conf. 321. n. 3. vers. præsumitur contra eum & conf. 100. post n. 5. vers. itaque ex actu ita insolito. Guid. Papa in tract. de presumpt. n. 27. vers. & insolitis. Mascard. 2. de probat. concl. 815. num. 40. in fin. & 42. Curt. conf. 74. col. antepen. sicut nec contra dolum præsumi in eo, qui actum solitum facit, ex l. quid sit. 17. §. apud Labeonem. 12. ff. de edil. edict. affirmant Bart. in l. si pignore. §. fin. in pr. ff. de pignorat. act. quem sequitur Marfil. conf. 90. num. 12. & conf. 100. n. 12. & Alberic. in l. dolum vers. idem si facit. C. de dolo. ita ex nimia & insolita cautela dolus & fraus præsumitur. Bald. in l. testamentum. n. 3. vers. quandoque tamen. C. de testam. & conf. 75. n. 2. lib. 2. Castr. conf. 337. primo queritur. col. 1. post n. 20. vers. quarto præsumitur fraus. lib. 1. Crat. respons. 53. numer. 10. l. 1. Curt. jun. consil. 78. numer. 13. p. 2. maxime si plures simul junctæ fuerunt. Bene. conf. 72. n. 26. vol. 1. Vultej. 3. conf. Marp. 37. n. 162. inde & insolite clausulæ omne negotium actumque omnem reddere suspectum. can. quisquis. 1. distinet. 41. Bald. in l. si quis 7. ff. de condit. instit. & lib. 2. F. tit. 27. in pr. n. 8. ibidemque. Matth. de simulat. contract. n. 18. vers. nona presumptio add. Menoch. de presumpt. lib. 3. pres. 122. n. 67. Bocer. de investit. feudi. cap. 4. n. 21. Tiraq. de retract. convent. in presat. n. 71. suspicionemque parere dicuntur. Cravett. conf. 355. num. 10. & conf. 494. n. 25. vol. 3. Joh. de Sele Regni Aragon. decis. 118. num. 17.

Limita: Cives collectis insolitis onerari possunt ob imminentem necessitatem Brunnem. ad l. 2. C. de immun. nem. conced. in fin.

IV.

Insolita pacta probanda sunt ab eo, qui pacta insolita allegat. Jacob. de S. Georg. in §. qui quidem investiti. n. 65. vers. in dubio. Pacian. conf. 104. n. 5.

CAP. XCI.

DeInspectore, Inspectione.

Axioma I.

Si cuius bona professione facta sunt sterilia, ut iis frui nequeat, eo casu inspector mittendus, qui censum emendet prædiis inspectis, item qui referat quænam prædia sint male censa, quæ facta sterilia &c. Perez. ad Cod. de censib. & censitor. & peragator. & Inspector. n. 6.

II.

Inspectio cadaveris spectat ad corpus delicti indagandum. Clafen. ad ordin. Crim. p. 642. adeoque si ea omissa fuerit, poena ordinaria adhiberi nequit, quæ verò ad talem inspectionem requirantur, vid. Carpz. Pract. Crim. P. 1. q. 26. n. 31. seqq. Clafen. d. l. p. 643. seqq.

CAP. XCII.

DeInstantia Logica.

Instantia data corrumpit argumentum. c. venerabilem. 34. ubi præcipue Bald. extra de Elect. Bart. in l. interdum in pr. ff. de condit. in deb. Farin. 1. conf. crim. 50. n. 40. Unde ad tollendam consequentiam sufficit etiam uxam Instantiam dare, cap. sicut urgeri. 1. q. 1. Crot. in l. Gallus. §. & quid sit. col. 37. ff. de liber. & posth. Pacian. conf. 33. numero 15.

Quod verum intellige, quando instantia est super ratione illius, de quo quaritur. Jas. in l. creditor. col. fin. ff. de oper. nov. nunc. Alciat. in l. credit. autem verb. similis. ff. de P. S.

CAP. XCIII.

DeInstantia judiciali.

Axioma I.

Instantia finita finitur iudicis officium, l. 4. C. de pos. per ea quæ allegat Bald. in l. litigator. n. 5. in pr. & l. judex. de re judic. Wesenb. 1. conf. 6. n. 114. Hinc instantia perempta omnia acta perire dicuntur. l. cum lite mortua ff. judic. solv. Dec. in l. 2. C. de edend. n. 53. Ruin. conf. 69. n. 5. lib. 1. Socin. jun. consil. 132. n. 2. lib. 2. Bald. in l. 2. n. 5. in fin. C. 2. de formul. sublat. l. C. de fructib. & lit. expens. Gail. 1. obs. 67. n. 3. Vult. 1. conf. 15. n. 20. Intellige verum de iudicis ordinariis, non vero decisorii, ut sunt dicta testium. Bart. in d. l. cum lite. n. 5. Abb. in cap. causam 1. de testib. Ruin. d. conf. n. 5. Menoch. de recup. process. remed. n. 230.

II.

Instantia perempta vitium legitimos non attenditur, l. 2. ibi lite nihilominus. C. de litigios. Bart. in l. 1. §. fin. ff. cod. DD. in l. postquam liti Cod. de pact. l. cum motu, C. de transact. Natt. conf. 2. cum aliis auctoritatib. in hanc sententiam adductis per Cravett. conf. 279. Cacheran. decis. 144. Tob. Non. conf. 78. qui loquitur de instantia per sententiam peremptam, etiam in casu, quod de executione ejusdem sententiae etiamnum disceptatur, vid. Hartm. Pistor. 1. quæst. 40. n. 14.

III.

Instantia prima nemini adimenda. Carpz. Proc. Jur. Tit. 3. art. 4. n. 71. ei tamen renunciari potest, Mev. P. 2. dec. 376. n. 7. Eamque non opponens tacite jurisdictionem prorogat. Mev. ibid. num. 9.

IV.

Instantiæ peremptio hoc tantum efficit, ut acta illius liti circumducantur, non etiam ut ipsa causa sive effectus pereat. Carpz. L. 3. tit. 4. Resp. 36. num. 12.

V.

Instantia causa principalis triennio finitur, l. proponendum. 13. in pr. Cod. de judic. & Censitor. & intellige in civilibus, secus in criminalibus, cum in

in his biennii spatio pereat, d. l. 13. in fin. l. fin. C. ut intr. cert. temp. crim. qvæst. termin. de qvâ vid. Gram. vot. 31.

Amplia primo, quod procedat non solum in causis, quibus non modo per viam actionis vel accusationis, verum etiam ubi per inquisitionem proceditur. Bald. in d. l. properandum, pr. col. 3. incip. Tunc instantia.

Amplia secundo in causis, quibus per officium iudicis procedi solet, cap. venerabilis de iudic. qvinnimo & in causis executivis & instrumentalibus, quibus executio parata est, locum habere perhibent Roman. conf. 174. Socin. conf. 95. vol. 1. Felin. in d. c. venerabilis, in fin. Alex. conf. 50. vol. 2.

Amplia tertio, obtinere non tantum coram iudice ordinario, verum etiam delegato, d. l. properandum, ibi sed omnes iudices. An & coram arbitro, vid. Marant. de ord. iudic. p. 5. n. 10.

Amplia quarto, procedere etiam si litigator pendente lite moriatur. l. heres absens, l. si petitor. l. si qui Roma, ff. de iudic. l. si cum hominem ibique Bart. & Joh. de Imol. ff. de fideiuss. Maria. Socin. in cap. qvâ V. de iudic.

Limita primo, axioma verum esse de iure civili, non vero Canonico, ut qvæ vigore illius nunquam pereat. Panorm. & Dd. in c. venerabilem & c. fin. de iudic. Alex. conf. 23. col. 1. vol. 3. Diaz. reg. 228. Sebast. Vant. in tract. de nullitat. tit. de nullit. ex defect. iurisdic. & und. ac qvib. mod. n. 126. Eman. Soarez. in suis commun. concl. tit. 1. n. 113.

Limita secundo, non procedere quando causa ventilatur in consistorio Principis. Bald. conf. 217. col. fin. vol. 3. per Auth. sed lis. C. de temp. appellat. vid. tamen Matth. de Afflic. conf. Neapolit. 283. his addi possunt & ea, quas adducunt Robert. Marant. d. p. 5. d. ord. iudic. & Laurent. Tennin. de Rodolph. in tract. cautel. caut. 18. n. 5. ubi vid.

CAP. XCIV.

De Institore.

Axioma I.

Quousque quis Institorem præposuit negotio, eousque etiam ejus factum præstare tenetur, qvâ præpositio dat legem contrahentibus l. 1. §. 12. ff. de exerc. act. Non igitur tenetur qui aliquem præposuit frumento emendo, si hic etiam emat vinum. plura vid. in d. l. 1. §. 7. & 12.

II.

Quoties institor simpliciter contrahit, toties acquirit præponenti.

Ratio, qvâ unusquisque ita contraxisse præsumitur, sicuti contrahere debebat.

Limita: ut procedat, modò alter contrahentium sciverit ipsum ab alio mandatum habere; sic enim institor, etiam si tacite sibi acquirere velit, nihilominus acquirit præponenti, uti intelligenda l. 13. ff. de donat. qvâ propositum in mente retentum nihil operatur l. 7. C. de Condict. ob caus. dat. Et plus valet quod agitur qvâm quod simulatè concipitur. Rubr. Cod. plus valere quod ag.

III.

Quoties institor expressè suo nomine contrahit, toties principali non acquirit, sed nihil agit l. 37. §. fin. ff. de A. R. D.

Ratio: qvâ multa expressa nocent, qvæ non expressa non nocent; procurator igitur, dum sibi non potuit, mihi verò noluit possessionem acquirere, nihil agit. Ita ergò si procurator à me missus, ut sibi meo nomine rem tradi curet, & Procurator suo nomine tradi sibi petat, nihil agit. d. l. 37.

IV.

Institor generale habens mandatum potest per chirographum obligare dominum; non verò minister aut scriba. Stracha de mercat. tit. mand. n. 4. Literas tamen cambii institor absque speciali mandato acceptare nequit. add. Joh. Herm. Stamm. de servit. person. lib. 2. c. 19. seq.

CAP. XCV.

De Institutione Heredis.

conf. Tit. de herede.

Non temerè bona nostra relinqvamus iis, quos suspicamur ea per luxum statim consumptura, nec iis quos odio prosequimur, sed potius eorum liberis, l. 3. §. de minor. l. 25. C. de inoff. testam. l. pen. si tab. test. nulla extab. ubi Cujac. lib. 6. resp. Papin.

CAP. XCVI.

De Instrumento.

Axioma I.

Instrumentum quod verbis non dicit nec nos supplere debemus. Bald. in l. lecta in 2. opposit. si cert. per. l. inquisito, num. 2. C. de solut. l. neque C. de probat. Rodolph. col. 2. de rescript. & conf. 297. col. 8. vol. 1. Jaf. conf. 159. num. 2. & conf. 220. vol. 2. Vult. 3. consil. Marp. 31. n. 8. Wefenb. 1. conf. 15. num. 42. & conf. 22. n. 5. Instrumentum enim est stricti juris. Idem, in parat. n. 7. ff. de fid. instrum. Umm. diff. ad process. 17. th. 9. n. 43. Unde dici consuevit, instrumentum quod non cantat, nec nos cantare debere, ut Gutierrez. 5. pract. qvæst. 62. n. 17. Wefenb. conf. 2. n. 29. cons. 15. n. 7. & 42. cons. 39. n. 5. Pruckman. 1. conf. 14. n. 92. Cothman. conf. 5. n. 68. & seq. ideoque nec extenditur ad res & personas in ea non nominatas. l. ad probationem, 21. ubi Bald. de probat. Bart. in l. admonendi. n. 32. ff. de iurejur. Socin. consil. 39. visis. n. 10. vol. 1. Wefenb. 1. conf. 4. n. 31. qvâ illud solum probat quod corporis oculis legitur quodque tenor illius demonstrat, d. l. ad probationem. l. 1. ff. de his qvæ in testam. delentur. Francisc. Bursar. conf. 205. n. 1. nec inter partes creditur, quod instrumento omisum est. Bald. in d. l. ad probationem. Cravett. conf. 630. n. 2. vers. actum enim. Goedd. 1. conf. Marp. 26. n. 10.

Declaraverum, quando fit super materia stricta veluti transactione & pacto, non etiam quoties apponitur contractui bonæ fidei. VVefenb. 2. conf. 51. n. 56. cum enim instrumentum sit accessio tantum contractus, cui apponitur, l. 4. de pignor. ideoque naturam contractus induere dicitur cui apponitur. 4. ff. de Usur.

II.

Instrumentum probatio probata & veritas appa-